

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
Enheten för familjerätt och
allmän förmögenhetsrätt

Andra chans för krisande företag – En ny lag om företagsrekonstruktion (SOU 2021:12)

(Ju2021/01037)

Stockholms tingsrätt har granskat remissen främst utifrån de intressen som domstolen har att bevaka. Tingsrätten ställer sig i huvudsak bakom de förslag som lämnas i betänkandet och vill framföra följande.

Det s.k. livskraftstestet

Tingsrätten anser att det är lämpligt att det s.k. livskraftstestet skärps. Detta kan bidra till att företag som saknar överlevnadspotential inte beviljas företagsrekonstruktion.

Förlängning av företagsrekonstruktion

Tingsrätten delar utredningens uppfattning att rekvisiten särskilda respektive synnerliga skäl bör kompletteras med i lag angivna omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen om en företagsrekonstruktion bör förlängas. Detta bidrar till ökad förutsebarhet och en mer enhetlig bedömning.

Koncentration till vissa domstolar och domare

Tingsrätten instämmer i att det är lämpligt att handläggningen av företagsrekonstruktionsärenden koncentreras till ett färre antal domstolar. Det är också lämpligt att som utgångspunkt endast ordinarie domare handlägger ärenden om företagsrekonstruktioner. Det är därutöver viktigt att dessa domare har den särskilda erfarenhet och utbildning som krävs.

S.k. ”stay”

När det gäller förbud mot verkställighetsåtgärder m.m., s.k. ”stay”, anser tingsrätten att inriktningen på de förslag som utredningen lämnar framstår som ändamålsenlig och innebär att de intressen som ska beaktas balanseras på ett bra sätt.

Förslaget om att en rättshandling ska kunna gå åter

Utredningen har föreslagit att en rättshandling som gäldenären företagit utan behövt samtycke inte ska gälla, om rekonstruktören begär att den ska gå åter inom skälig tid från det att rekonstruktören kände till eller borde ha känt till rättshandlingen. Tingsrätten anser att det kan finnas skäl att, i likhet med vad som gäller vid återvinning, bestämma en yttersta tidsgräns för när en rekonstruktör kan begära återgång av en rätts-handling. Frågan är också om det är lämpligt att tiden börjar löpa från det att rekonstruktören kände till eller borde ha känt till rättshandlingen. Dessa frågor bör övervägas ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Värdering av gäldenärens verksamhet

Av utredningens förslag framgår att rätten i vissa fall ska besluta om värdering av gäldenärens verksamhet. En värdering av ett större eller svårvärderat företag kan vara en komplicerad och tidskrävande uppgift. Detta kan medföra svårigheter för domstolen att hålla de föreskrivna fristerna.

Rätten ska enligt förslaget kunna utse eller höra en sakkunnig vid värderingen. En fråga som då uppkommer är vem eller vilka som ska stå för kostnaden för den sakkunnige. Enligt förslaget ska den nuvarande regleringen, dvs. 25 § ärendelagen som hänvisar till 40 kap. rättegångsbalken, gälla. Enligt tingsrätten kan det ifrågasättas om detta medför en ändamålsenlig reglering av kostnadsfrågan. En utgångspunkt bör enligt tingsrätten vara att gäldenären ska stå för denna kostnad.

S.k. gruppöverskridande ”cram-down”

Bestämmelserna om att fastställa en rekonstruktionsplan trots att den inte godkänts av samtliga grupper vid omröstningssammanträdet, s.k. gruppöverskridande ”cram-down”, framstår som ändamålsenliga. De förväntade tillämpningssvårigheter som uppkommer med anledning av den – av nödvändighet – tämligen komplicerade regleringen bör kunna hanteras genom rättspraxis.

Högre krav på rekonstruktörer m.m.

Tingsrätten delar utredningens uppfattning att det finns anledning att skärpa kraven på rekonstruktörer och att tillsynsmyndigheten vid Kronofogden utövar tillsyn. Vidare instämmer tingsrätten i utredningens bedömning om att införa ett lagreglerat skadeståndsansvar för rekonstruktörer. Dessa bestämmelser framstår som behövliga och ändamålsenligt utformade.

Tingsrätten ställer sig också bakom förslaget att tillsynsmyndigheten ska kunna begära att rekonstruktörers ersättning ska prövas av rätten innan företagsrekonstruktionen avslutas. Dock bör klargöras vid vilken tidpunkt rekonstruktören ska skicka kopian av sin kostnadsräkning till myndigheten.

Utbildningsinsatser

Tingsrätten anser, i likhet med utredningen, att det är nödvändigt med utbildningsinsatser på området inför att de nya bestämmelserna träder i kraft. Enligt tingsrätten kommer behovet av utbildningsinsatser bli omfattande.

Ekonomiska konsekvenser

Det är viktigt att de tingsrätter som ska handlägga ärenden om företagsrekonstruktioner får de ytterligare resurser som kommer att krävas.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Niklas Wågnert, rådmannen Mats Dahl och tingsfiskalen Klara Lundh. Klara Lundh har varit föredragande.

Niklas Wågnert

Klara Lundh